

Osloregionens arbeid for og med internasjonal talentattraksjon og beholdelse

Notat - 6. februar 2024

Innledning

Internasjonal talentattraksjon og beholdelse er en av Osloregionen IPR aktiviteter under innsatsområdet «Konkurranseskraft og attraktivitet», og med dette dokumentet ønsker sekretariatet å gi styret en innføring i arbeidet som har gitt oss en ledende rolle i Norge.

Hvorfor bør Osloregionens medlemskommuner være opptatt av dette?

1. **Arbeidskrafttilgang:** Norge står overfor en aldrende befolkning, og det blir stadig viktigere å sikre tilstrekkelig arbeidskraft, og det er store kompetanse mangler på tvers av sektorer. Internasjonale talenter kan fylle gapet ved å bidra til å dekke dette behovet. Ved å tilrettelegge for dem, kan kommunene styrke sin lokale økonomi og næringsliv, og sikre at de blir over en lengre periode.
2. **Attraktivitet og konkurranseskraft:** Kommuner som aktivt jobber med å tiltrekke seg internasjonale talenter, blir mer attraktive for investorer, bedrifter og andre aktører. Et godt omdømme som et inkluderende og mangfoldig samfunn kan gi konkurransefortrinn. Dette kan igjen tiltrekke seg investeringer, skape flere arbeidsplasser og bidra til økonomisk vekst.
3. **Mangfold og innovasjon:** Internasjonale talenter bringer med seg ulike perspektiver, kulturer og kompetanser. Dette mangfoldet kan bidra til økt innovasjon og kreativitet i næringslivet og samfunnet generelt. Ved å legge til rette for internasjonale arbeidstakere, kan norske kommuner dra nytte av deres unike erfaringer og kunnskap.

Kort sagt, tilrettelegging for internasjonale talenter er ikke bare et spørsmål om samfunnsansvar, det er også en strategisk investering for fremtiden

Osloregionen IPR har i flere år vært aktiv med internasjonal profilering og rekruttering, samt tilrettelegging og beholdelse av internasjonale talenter fordi vi vet at kompetansebehovet ikke kan bare løses ved å at flere velger riktig utdanning eller kommer inn i arbeidslivet fra utenforskap. Det er rett og slett ikke nok folk i Norge eller vår region. I dag bor og jobber 48,5 prosent av alle arbeidsinnvandrere i Osloregionen, samtidig som det er store kompetansebehov i kunnskapsintensive næringer som har tilhørighet i vår region.

Osloregionens arbeid med internasjonal talentattraksjon har to hovedfokusområder:

1. Tilrettelegging og informasjon for internasjonale: Dette inkluderer god informasjon og støtte for de som allerede har kommet til regionen eller planlegger å flytte hit. Målet er å gjøre overgangen enklere å flytte til vår region, og mer tilrettelagt integrering.
2. Rekruttering og tiltrekking: Tidligere rekrutteringskampanjer viste at byråkratiet knyttet til ansettelse av utenlandsk arbeidskraft er komplekst og tidkrevende. Derfor har Osloregionen fokusert på å forbedre prosessene med relevante myndigheter og tilgjengeliggjøre informasjon for bedrifter. Samtidig opprettholder de kommunikasjon og mindre markedsføringsprosjekter gjennom Oslopolititan og andre arenaer.

Sekretariatet ønsker å sette internasjonal talentattraksjon og beholdelse av talenter på agendaen til styret i Osloregionen IPR. Vi vil presentere en «attraktivitetsagenda» i styremøtet den 26. april. Denne agendaen skal skissere Osloregionens prioriteringer, samarbeidsmuligheter, roller for medlemmer og andre partnere, samt hva Osloregionen mener på aktuelle interessepolitiske tema/elementer ved tiltrekking og tilrettelegging for internasjonal arbeidskraft.

Hvorfor er dette viktig nå?

Behovet for arbeidskraft i Norge øker. NAV anslår at vi trenger 53 000 personer, hvorav 23 400 trengs i Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold, Innlandet, Vestfold og Telemark. Regionen planlegger store industriprosjekter, men utfordringene løses ikke av seg selv. Vi må se til utlandet, både innenfor og utenfor EU, for å møte behovet.

Sammenlignet med andre hovedstadsregioner i Europa henger regionen etter i arbeidet med å tiltrekke og beholde internasjonal arbeidskraft. For å konkurrere må Norge ta aktive grep. Elementer som skolepenger, høy rente og langtekkelige arbeidstillatelser gjør Norge mindre attraktivt for jobbsøkere.

NHO har nå kontaktet Osloregionen IPR for å undersøke muligheter for å tilrettelegge for internasjonalt talent. De jobber med å utvikle en plan for sitt arbeid.

Behovet for integrering av internasjonal arbeidskraft er viktig, og er med å sikre at arbeidskraften vi trenger blir så lenge som mulig i landet. Regjeringen lanserte NOU 2022:18 "Fra mobilitet til migrasjon" før jul i 2022. Den fastslo at arbeidsinnvandrere ikke er hovedmålgruppen for norsk integreringspolitikk, men de har likevel bidratt til økonomisk vekst og mangfold i Norge. Utvalget understreker viktigheten av å styrke arbeidsinnvandrernes rettigheter og deltakelse i det norske samfunnet. NOUen foreslår tiltak som kommunale velkomsttjenester, bedre språkopplæring og deltakelse i frivillighet og politikk.

Osloregionen IPR har påpekt behovet for bedre informasjon og støtte på nasjonalt og regionalt nivå. Årets statsbudsjett har satt av midler gjennom IMDi for å etablere velkomsttilbud, og det er nå flere av Osloregionens medlemmer som vil etablere i tett samarbeid. Osloregionen er også involvert i en søknad om et mulig Interreg-prosjekt og planlegger besøk til velkomstsentre i Sverige i februar 2024.

Osloregionens arbeid med internasjonale talenter

Talentattraksjon og Osloregionen IPR aktiviteter

Osloregionen har vært aktiv i å styrke sin internasjonale profil og omdømme når det gjelder talentattraksjon. Her er en kort oppsummering:

- I 2015 lanserte Osloregionen, sammen med Oslo Business Region og Visit Oslo, [Oslo Region Brand Management Strategy](#). Denne strategien ble vedtatt av Oslo kommune byråd og la grunnlaget for å øke regionens internasjonale kjennskap og omdømme blant besøkende, investorer, studenter og talenter.
- Oslo Brand Alliance ble etablert som et samarbeid mellom Osloregionen og Oslo Business Region for internasjonal profilering. Selv om [OBA ble nedlagt i 2020](#), ble samarbeidet senere fornyet gjennom [Team Oslo](#)-samarbeidet. Målet her er å finne allierte på tvers av regionen, sektorer og andre områder for å styrke Oslos og regionens omdømme internasjonalt.
- I 2021 tok Osloregionen en tydelig posisjon innen internasjonal talentattraksjon. Vi lanserte nettstedet [Oslopolititan](#), en landingsside for de som ønsker å flytte til regionen for jobb eller studier. I tillegg gjennomførte vi en digital karrieremesse for næringslivet i Osloregionen og vi har gjennomført to rekrutteringskampanjer for softwareutviklere.
- Det er viktig å lære fra andre og samarbeide. Derfor har Osloregionen etablert to nettverk, og vi har blitt med i et europeisk nettverk:
 - Osloregionen Best Practice nettverk, men medlemmer fra kommunene våre. Fokus på erfaringsutveksling, og råd for vårt samarbeid. Etablert i 2022.
 - Nasjonal nettverksgruppe hvor kommuner, regioner, næringsforeninger og organisasjoner fra hele Norge deltar. Målet er å samarbeide og lære av hverandre. Etablert i 2023.
 - Osloregionen IPR ble invitert til å bli med i European Talent Mobility Forum (ETMF) i 2023. Dette forumet består av andre europeiske hovedstadsregioner, land og byer som deler kunnskap og erfaringer. Osloregionen er det første og eneste medlemmet fra Norge. ETMF gjennomførte en benchmark spørreundersøkelse på tvers av ti europeiske land for å forstå hvordan internasjonale talenter opplever å bo der. Osloregionen representerte Norge i denne undersøkelsen, og [resultatene kan leses her](#).
- Studieturer er viktig for å lære av andre, men også å samles om et konkret tema
 - Høsten 2022 deltok 10 kommuner fra Osloregionen på en studietur til København. Formålet var å lære mer om hvordan organisasjoner, både offentlige og private, jobber med å tiltrekke og beholde internasjonalt talent. Deltakerne ble inspirert av Københavnsregionens arbeid på både regionalt og nasjonalt nivå.
 - I februar 2024 besøkte seks kommuner fra Osloregionen IPR, Malmø, Lund og Gøteborg for å lære mer konkret om fysiske og digitale velkomsttjenester for arbeidsinnvandrere og deres familier.

Disse og flere andre tiltakene har bidratt til å etablere Osloregionens kompetanse, erfaring og posisjon innen talentattraksjon, mye basert på [Osloregionen Talent Attraction Management Report](#) fra 2019.

Hva skal Osloregionen jobbe med i 2024

I 2024 er det to prosjekter som setter søkelys på å bedre tilretteleggingen for internasjonale arbeidstakere. Det første prosjektet har fått finansiering fra Viken fylkeskommune og handler om å hjelpe medfølgende partnere til internasjonale arbeidstakere med å finne relevant arbeid. Ofte rekrutterer bedrifter i vår region høyt kvalifiserte arbeidstakere, men deres partnere kan slite med å finne jobb før de ankommer. Erfaring viser at hvis medfølgende partnere ikke får jobb, blir de ansatte maks tre år. Men hvis de får jobb, øker gjennomsnittstiden til 10 år. Prosjektet starter i Søndre Østfold, Lillestrøm og Kongsberg, og det er basert på den internasjonale organisasjonen «International Dual Career Network». Målet er å utvide prosjektet til hele Osloregionen etter hvert.

Det andre prosjektet omhandler mottak av internasjonale arbeidstakere, i såkalt «Soft-landing» tjenester. Osloregionen har mottatt midler fra Oslo kommune for å gjennomføre et forstudie om «Velkomsttjenester» for internasjonale arbeidstakere. En studietur til Sverige var første del av dette

prosjektet. Målet er å søke om midler fra Interreg ØKS i tredje kvartal. Dette henger sammen med IMDis utlysning for «kommunale/regional/interkommunale velkomsttjenester».

Osloregionen vil fortsette å drifte Oslopolitan.no og tilhørende sosiale mediekanaler. Disse setter søkelys på tiltrekning, omdømmebygging, rekruttering og beholdelse av internasjonal arbeidskraft. I 2024 vil det også være ulike arrangementer spesifikt tilrettelagt for internasjonale arbeidstakere, i partnerskap med andre organisasjoner og nettverk. Målet er å øke kunnskapen og bevisstheten rundt behovet for internasjonal rekruttering, samt å utforske mulighetene ved å inkludere stedsmarkedsføring. Ikke minst vil vi jobbe for bedre tilrettelegging for internasjonale talenter ved onboarding og for å beholde dem i regionen.

Forslag til videre oppfølging

Sekreteriatet foreslår at styret ved neste styremøte behandler en «Attraktivitetsagenda» for internasjonal talentattraksjon og beholdelse, som Osloregionen kan fokuserer arbeidet sitt etter.

Sekretariatet foreslår at det vil inkludere en kartlegging av hvem som gjør hva på tvers av sekretariatet, medlemskommuner, fylkeskommuner, nasjonale organisasjoner, næringsforeninger, og bedrifter, slik at vi kan spisse Osloregionens rolle. I tillegg ønsker sekretariatet å foreslå at Osloregionen tar en større rolle interessepolitisk på tema som omhandler internasjonale arbeidstakere, tiltrekking og beholdelse, for å sikre at Norge og vår region blir et mer attraktivt sted å jobbe og bli.